

Ha végre itt a nyár.....

Utazni jó. Idegen országokat, városokat megismerni az egyik legizgalmasabb dolog, az ott élők szokásaiba, kultúrájába bepillantani felejthetetlen élmény.

Testi-lelki felüdülést, kikapcsolódást persze csak akkor jelent egy utazás, ha alaposan felkészülünk rá, és betartjuk azokat az írott és íratlan szabályokat, amelyek – különösen külföldön járva – irányítanak és segítenek bennünket.

„Aki utas, legyen szerény!”- írja Shakespeare az „Ahogy tetszik” című darabjában, s ez az első megszívlelendő tanács minden útra kelő számára.

Biztos mindenki találkozott már olyan turista- vagy utastársral, aki hangos és udvariatlan volt, mindenre megjegyzést tett, ami újszerű és szokatlan, és képtelen volt alkalmazkodni a csoport többi tagjához vagy a vendéglátókhöz.

Ha nem beszéljük valamelyik világnyelvet, készüljünk fel minimális szókincssel, használjuk az úti szótárt, de legalább az útikönyv szöszedetét. Nevetséges és udvariatlan, ha valaki egyre hangosabban és tagoltabban

kérdés magyarul egy helybélit, vagy hangutánzó szavakkal, „ham-ham” jelzi, hogy éttermet keres.

A csomagolás az egyik legnehezebb feladat. Számtalan tényezőt figyelembe kell venni: milyen járművel utazunk, hány napra, egyedül vagy társasággal, mi az úti cél, szállodában vagy campingben lakunk majd... Nagyon hasznos, ha listát készítünk: az úti iratoktól kezdve szerepeljenek rajta a tisztálkodáshoz szükséges eszközök, a gyógyszerek, a különböző ruhaneműk, a vendéglátók ajándékai...

Külföldi utunk előtt gondosan tájékozódjunk az ottani szokásokról, az egyedi, a miénktől merőben eltérő viselkedési szabályokról. Különösen érvényes ez a szigorú előírásokat betartó iszlám országokra. Ami itthon elfogadott viselkedésnek számít, egyáltalán nem biztos, hogy külföldön is helytálló. A fotózás, a videózás hozzátartozik a nyaraláshoz. Az illedelmes turista tudja, hogy bizonyos országokban engedélyt kell kérni attól a személytől, akit meg akarunk örökíteni, vagy némi aprópénzzel kell megköszönni a „közreműködését”. Ez főleg az iszlám országokban fordul elő.

Bár lazítani akarunk a nyaralás idején, az öltözködésnek ilyenkor is megvan a maga illemtana. Jó, ha tudjuk például, hogy a tengerparti szálloda éttermébe a vacsorához, alkalomhoz illően kell felöltözni. A nők fedetlen vállal semmilyen vallási szent helyre nem mehetnek, sőt a buddhista szentélyekbe csak mezítláb léphetünk be.

A leggyakoribb és legkedveltebb úti cél valamelyik tengerpartra vezet. Mindenki pihenni, kikapcsolódni, feltöltődni utazik közelebbi vagy távolabbi tájakra. Úgy illik tehát viselkedni, hogy ebben ne zavarjuk egymást, még akkor sem, ha a nyár, a napsütés, a határtalan víz lazábbá, felszabadultabbá tesz bennünket. A tisztaság megőrzése a vízparton és a vízben, a megfontolt alkoholfogyasztás, az érzelmek tapintatos kifejezése mind-mind megköveteli tőlünk a helyes viselkedés szabályainak betartását.

Külföldi nyaralás előtt ajánlatos a cél ország helyi szokásairól tájékozódni: van-e nudista strand, engedélyezett-e a monokini. Életkorunk és testalkatunk is befolyásolja, illendő-e vetkőzni vagy sem.

Főleg repülőútnál fordul elő, hogy elvesz vagy késve érkezik meg a csomagunk. Ezért egy kényeztetésébe feltétlenül tegyünk egy váltás fehérneműt, a legszükségesebb pipere holmit, fürdőruhát vagy meleg felsőrészt, vagyis mindenből egy keveset, hogy a várakozás 2-3 napján is képesek legyünk tiszta ruhába öltözni.

A szervezett társas utaknak is vannak viselkedési szabályai. Aki nem tud, vagy nem akar ezeknek megfelelni, ne jelentkezzen, mert nemcsak a mások, de saját örömét is el fogja rontani. Az egyik legnépszerűbb utazási forma a buszos turista út. Ez a fajta utazás folyamatos alkalmazkodást kíván meg már a helyfoglalásnál, majd a fakultatív programoknál, a légkondicionáló használatakor, a pihenőhelyek megválasztásakor...Az idegenvezető nemcsak szervezi ez idő alatt életünket, hanem felelősséget is vállal a csoportért. Természetesen fő feladata, hogy jól érezzük magunkat utazásunk során, de semmiképpen ne éljünk ezzel vissza. Az első számú szabály: a pontosság. Természetesen előfordulhat, hogy tőlünk független akadály miatt késünk (pl. sorban állás a mosdónál), de ha rendszeresen és mindig ugyanazok késnek, az nem egyszerűen udvariatlanság, inkább nagyfokú neveltlenség.

Az egyik leggyakoribb probléma külföldön az étkezés. A magyarok általában kevésbé vállalkoznak egy idegen ország gasztronómiájának megismerésére. Holott igen kellemes módja az ismerkedésnek, ha megkóstoljuk a tenger gyümölcseit, a sajátos fűszerezésű húsételeket, vagy az ismeretlen zöldségekből készített salátákat. A hazai ízeket ne keressük! Gondoljunk arra, mi is szívesen és büszkeséggel kínáljuk meg az ide látogatókat a páratlan halászlével, a hortobágyi húsos palacsintával vagy a lecsóval...

Az 1900-as évek elején egy útikönyvben ezt olvashatjuk: „Jól élni, jól utazni: zsebed kérdése. Szépen élni, szépen utazni: a szíved és eszed dolga. A gondok poggyászát mindenestre otthon kell hagyni.” Utazzunk akár itthon, akár külföldön, nyaraljunk hegyek között vagy vízparton, üdüljünk családotul vagy turistacsoporttal, biztos, hogy jól fogjuk érezni magunkat, ha ugyanolyan udvariasak és figyelmesek, körültekintőek és kedvesek vagyunk, mint a hétköznapokon.